

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים יולי- ספטמבר 2017 ממצאים סופיים

על בסיס תשובותיהן של כ- 160 חברות תעשייתיות שענו לסקר מאמצע יוני 2017 ועד אמצע יולי 2017

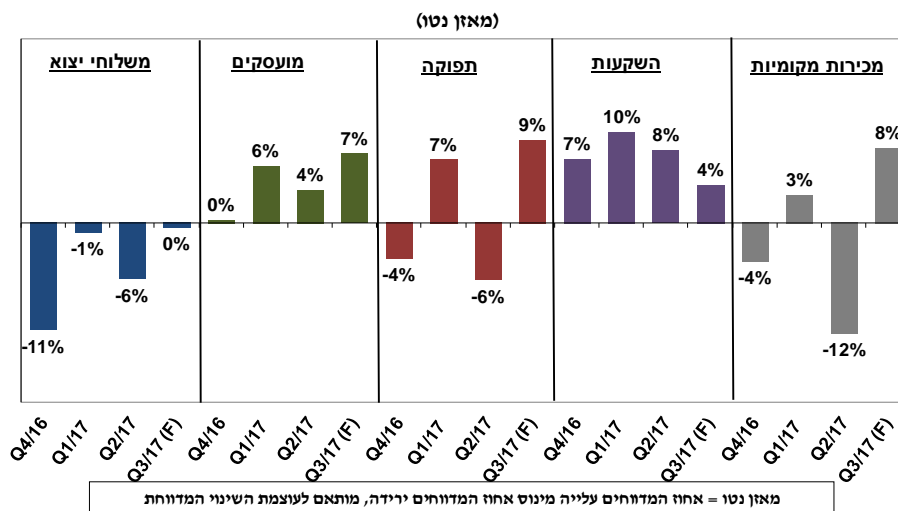
דיווחי התעשיינים לרבע השני של 2017:

- חודשה הנסיגה במכירות התעשייה לשוק המקומי
- חודשה הנסיגה בתפוקת התעשייה
- הועמקה הנסיגה במשלוחי היצוא
- נמשכה הצמיחה במצבת העובדים בתעשייה
- נמשך הגידול בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים, תוך האטה בקצב
- התרחבות בפעילות חברות התעשייה הרב - לאומיות בחו"ל

תחזיות התעשיינים לרבע השלישי של 2017¹:

- צפי לעלייה בתפוקת התעשייה
- צפי לעלייה במכירות בשוק המקומי
- צפי לקליטת עובדים בתעשייה
- צפי לגידול נוסף בהשקעות בתעשייה
- צפי לקיפאון במשלוחי היצוא
- צפי להתרחבות נוספת בפעילות חברות התעשייה הרב - לאומיות בחו"ל

תחזיות התעשיינים לרבע השלישי של 2017

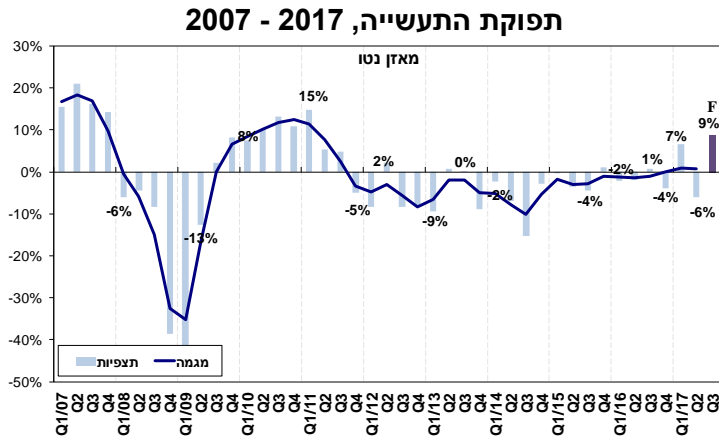

¹ החל משנת 2014 מבצע האגף למחקר כלכלי ניכוי מקדם ההטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. ניתוח זה מתייחס לתחזיות התעשיינים מנוכות במקדם ההטייה שנמצא לכל פרמטר. לפרטים נוספים ראה הסבר בנספח מתודולוגי.

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים יולי- ספטמבר 2017

תפוקת התעשייה

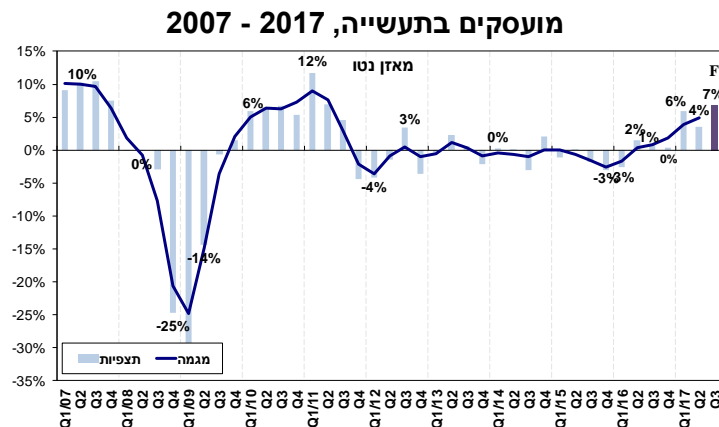

ברבע השני של 2017 נסוגה תפוקת התעשייה: דיווחי התעשייתיים מצביעים על מאזן נטו² שלילי של 6%, זאת לאחר עלייה של כ-7% ברבע הקודם.

במקביל לירידה בתפוקת התעשייה, חודשה הנסיגה בניצולת הציוד בתעשייה: מאזן נטו² שלילי של כ-4.7%, לאחר עלייה של כ-0.6% בסקר הקודם

רבע השלישי של השנה צופים התעשייתיים עלייה בתפוקתם, תוך האצה בקצב: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-9%. ייתכן כי חידוש הצמיחה מושפע בין היתר מעונתיות גבוהה, זאת עקב ייצור מוגבר לקראת חגי תשרי, החלים בסוף הרבע השלישי של 2017.

מועסקים בתעשייה

ברבע השני של 2017 נרשמה עלייה במצבת העובדים בתעשייה: דיווחי התעשייתיים מצביעים על מאזן נטו² חיובי של כ-4%, זאת בהמשך לדיווח על עלייה (מאזן נטו² 6%) במצבת העובדים ברבע הראשון של 2016.

יחד עם זאת, הקושי בגיוס עובדים מקצועיים לתעשייה נמשך, תוך עלייה בקצב: אחוז התעשייתיים המדווחים על קושי ברבע השני של 2017 עמד על 91%, לאחר שעמד על 86% ברבע הראשון של 2017, ועל שיעור של 88% ברבע שקדם.

להערכת התעשייתיים, ברבע השלישי של 2017 צפויה קליטת עובדים בתעשייה: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-7%.

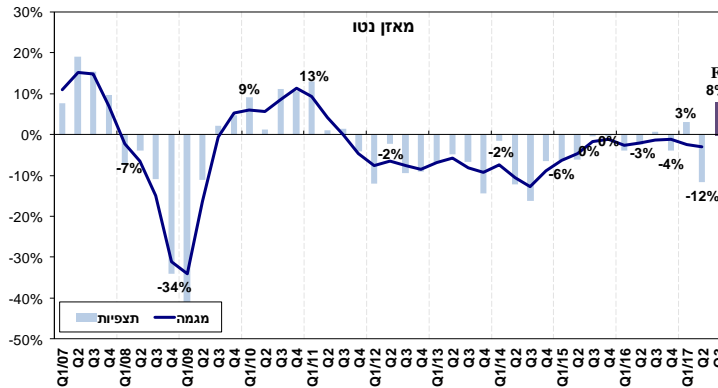
² מאזן נטו = שיעור המדווחים על עלייה פחות שיעור המדווחים על ירידה, משוקלל בהתאם לעוצמת השינוי.

³ מאזן נטו חזוי, מנוכה מקדם ההטייה, הנגזר ממוצע הפערים בעשור החולף (2004-2013) בין תחזיות התעשייתיים לדיווחיהם בפועל, ראה הסבר לגבי מקדם ההטייה בנספח מתודולוגי.

מכירות לשוק המקומי

מכירות לשוק המקומי, 2007 - 2017, מאזן נטו

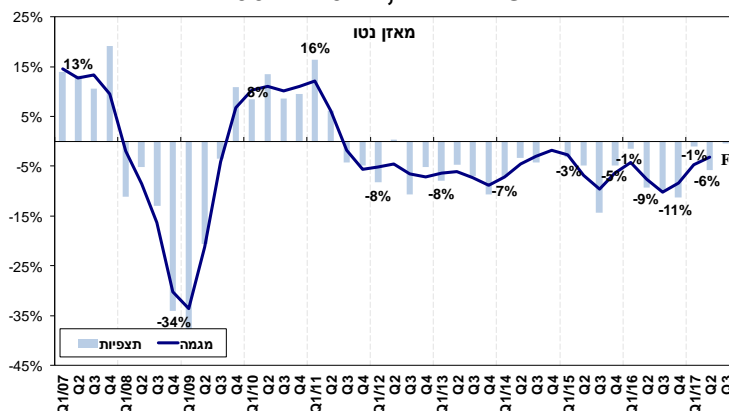

ברבע השני של 2017 חודשה הנסיגה במכירות התעשייה לשוק המקומי: מאזן נטו² שלילי של 12%, זאת לאחר מאזן נטו² חיובי של 3% בסקר הקודם.

לרבע השלישי של 2017 צופים התעשייתיים צמיחה במכירות לשוק המקומי: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-8%. כאמור, הצמיחה בתקופה זו תחול ככל הנראה מגורמי עונתיות בעקבות הצפי למכירות מקומיות מוגברות לקראת חגי תשרי.

משלוחי יצוא

משלוחי יצוא, 2007 - 2017, מאזן נטו

ברבע השני של 2017 נמשכה הנסיגה במשלוחי היצוא תוך האצה בקצב: מאזן נטו² שלילי של 6%, זאת בהמשך למאזן נטו² שלילי של 1% ברבע הראשון של 2017, ושל 11% ברבע האחרון אשתקד.

במקביל, העמיקה השחיקה הדרמטית ברווחיות היצוא: מאזן נטו² שלילי חד ביותר של כ-52% ברווחיות היצוא, לאחר מאזן נטו² שלילי של 42% ברבע הראשון של 2017. נציין, כי מאז המשבר הכלכלי בשנת 2008 לא נרשמה שחיקה כה חדה בדיווחי התעשייתיים.

כמו כן, ירידה נוספת נרשמה במחירי היצוא במונחי מט"ח ברבע השני של 2017: מאזן נטו² שלילי של 16%, בהמשך למאזן נטו² שלילי של 11% בסקר הקודם. ירידת מחירים זו, נגזרה בין היתר מייסוף בשער של השקל ביחס לדולר ולאירו, זאת לצד קשיי היצואנים בתחרות הגלובלית הקשה, אשר מאלצת אותם בהתמדה להוריד מחירים במונחי מט"ח.

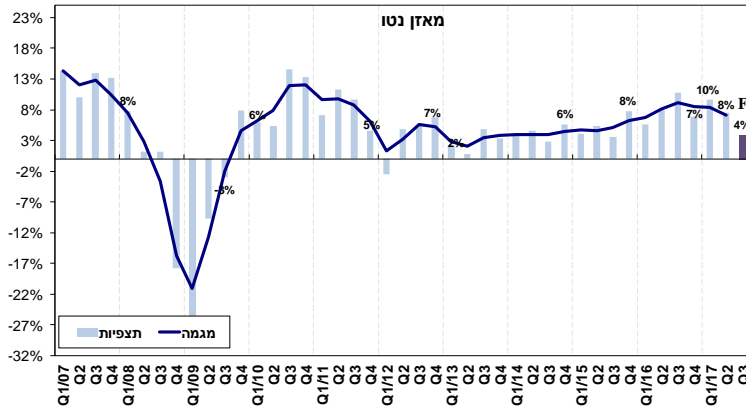
לרבע השלישי של 2017 צופים התעשייתיים קיפאון במשלוחי היצוא (מאזן נטו חזוי³ אפסי), לצד ירידה נוספת במחירי היצוא במונחי מט"ח.

הגורמים העיקריים שבלמו את צמיחת היצוא לפי זירוג היצואנים הם: שערי החליפין, עלויות יצור מקומיות, מחירים בינלאומיים וקשיי החזירה והשווק לשווקים חדשים.

השקעות בתעשייה

השקעות בתעשייה, 2007 - 2017

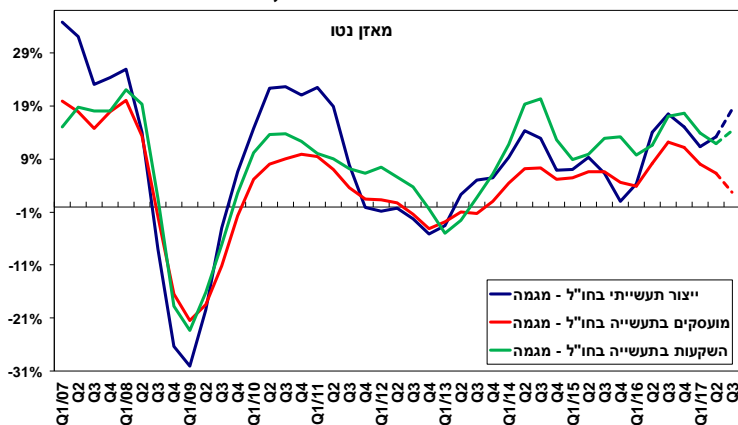
ברבע השני של 2017 נמשך הגידול בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים, תוך האטה בקצב: מאזן נטו² חיובי של 8%, לאחר 10% ברבע הראשון של 2017.

מנגד, דיווחו התעשייתיים על עלייה בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו² חיובי של 13% בתקופה הנסקרת, בהמשך למגמת עלייה בהוצאות, שנמשכת מעל לשבע שנים⁴. לרבע השלישי של 2017 צופים התעשייתיים גידול נוסף בהשקעות התעשייה תוך האטה בקצב: מאזן נטו חזוי³ חיובי של 4%. בנוסף, צופים התעשייתיים עלייה נוספת בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו חזוי³ חיובי של 14%.

ברבע השני של 2017 חלה ירידה בשיעור המדווחים על קושי בהשגת אשראי חדש: 45% מהתעשייתיים שנזקקו לאשראי חדש, נתקלו בקושי בקבלתו, לעומת 53% שדיווחו על קושי בסקר הקודם. כמו כן, נרשמה ירידה בשיעור המתקשים לשמור על מסגרת האשראי הקיימת, כ-46% מהתעשייתיים דיווחו על קושי בשמירה על מסגרת האשראי הקיימת, בהשוואה ל-48% ברבע הראשון של 2017.

הפעילות הרב לאומית

הפעילות הרב לאומית בחו"ל, 2007 - 2017

ברבע השני של 2017 נרשמה עלייה נוספת בתפוקת המפעלים בחו"ל, תוך האצה בקצב: מאזן נטו² חיובי של 15%, לאחר מאזן נטו² של 5% ברבע הראשון של 2017, זאת לצד המשך קליטת עובדים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של 9%, לאחר מאזן חיובי של 5% בסקר הקודם.

במקביל, גידול נרשם בהשקעות המפעלים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של 10% נרשם ברבעון השני של 2017.

לרבע השלישי של השנה צופות חברות התעשייה הרב-לאומיות התרחבות נוספת בפעילותן בחו"ל: עלייה נוספת בתפוקתן בחו"ל (מאזן נטו חזוי³ חיובי של 18%), לצד צפי לקליטת עובדים נוספת למצבת העובדים (מאזן נטו חזוי³ חיובי של 3%) וצפי לגידול נוסף בהשקעות (מאזן נטו חזוי³ חיובי של 14%).

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות התחום למחקר הכלכלי:
מילה סויפר, מנהלת התחום, טלפון: 03-5198807
קלייר אבקסיס, כלכלנית התחום, טלפון 03-5198842

⁴ למעט קיפאון בהוצאות המימון הריאליות ברבע הראשון של 2015.

נספח מתודולוגי – מקדם הטייה

החל משנת 2014 מבצע אגף המחקר הכלכלי ניכוי מקדם הטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשייתיים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשייתיים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. לגבי רוב הפרמטרים, נמצאה הטייה זו חיובית, כלומר נטייה לאופטימיות יתר, ובמיעוטם נמצאה נטייה לפסימיות.

מקדם הטייה - הפער הממוצע בעשור החולף⁵ שנמצא בין מאזן הנטו של תחזיות התעשייתיים⁶ למאזן הנטו של דיווחיהם בפועל לאותו רבעון.

מקדמי הטייה, באחוזים

(מקדם חיובי = נטייה לאופטימיות יתר, מקדם שלילי = נטייה לפסימיות)

השקעות	מועסקים	שוק מקומי	יצוא	תפוקה	פרמטר סה"כ תעשייה
0.5	-1.6	2.1	4.0	4.0	

⁵ מהרבע הראשון של 2004 ועד לרבע האחרון של 2013.

⁶ אחוז התעשייתיים המדווחים על גידול, פחות אחוז המדווחים על נסיגה, משוקלל לפי עוצמת השינוי המדווחות.